

Verklarende Analyse:
Alleen trainen is niet
genoeg!

- Graag microfoon en camera uit
- In de chat kunt u vragen stellen, de moderator legt ze voor aan de sprekers
- Er wordt een opname gemaakt van dit webinar en online gedeeld
- Contactinformatie ziet u aan het einde van dit webinar

In dit webinar:

De ambitie van BOEG rondom de VA
Carole Derks

Alleen trainen is niet genoeg!
Welke vragen zijn er?

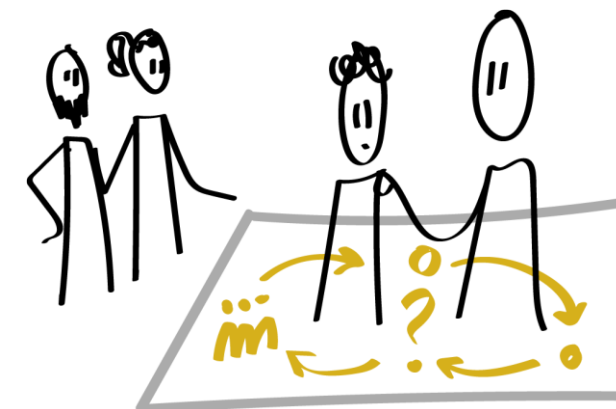
Anita Verstegen en Joris van Veen

Implementatie en borging:
lessons learned

Harrie van Leeuwen en Marca Geeraets

De ambitie van BOEG
rondom de
verklarende analyse

Aanbevelingen

'Betrek mij gewoon!'

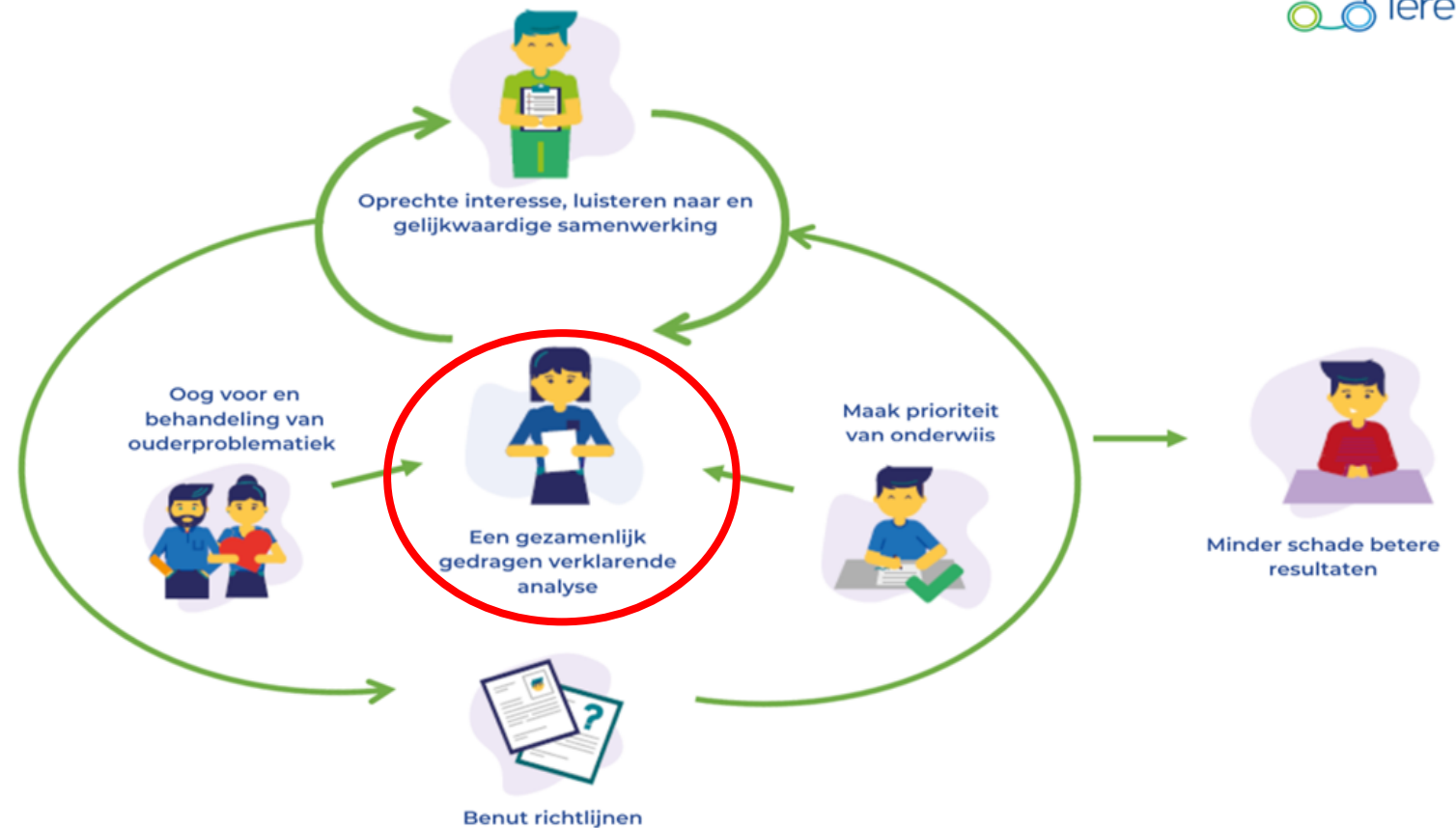
Op zoek naar verbeterkansen voor de jeugdhulp in het casusonderzoek
Ketenbreed Leren

Leren over het levensverhaal van 31 jongeren waarbij een vorm van 24 uurszorg werd ingezet.

Totaal 285 hulptrajecten gestart voor deze groep jongeren. Samen 124 schoolwisselingen.

[Zie hier het rapport: Betrek mij gewoon!](#)

Samenhang tussen de aanbevelingen

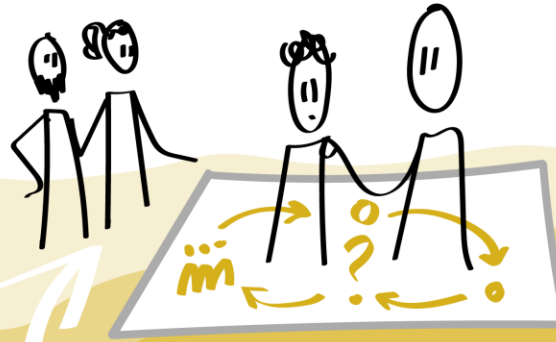

PASSENDE ZORG met een VERKLARENDE ANALYSE

BOEG ondersteunt professionals en organisaties in het werken met VA's.

Doel: Bij elke complexe casus maken professionals samen met de ouders en het kind een verklarende analyse (VA).

De VA is een bewuste processtap in de jeugdhulp. Op basis daarvan wordt passende zorg geleverd.

We werken langs 3 SPOREN:

1 We SCHOLEN professionals

Teams bij zorgaanbieders en RET's

Train de trainer
Intervisie
Monitoring opbrengst

We organiseren leerlussen om kennis en vaardigheden te verspreiden vanuit de praktijk, onderzoek, onderwijs en ervaringsdeskundigheid.

Bachelors en masters
Postdoc (bijv IAG)

2 We ondersteunen met ORGANISATIE & BELEID

Praktijk

We ondersteunen 2e lijn zorgaanbieders, zodat professionals de VA in hun werk kunnen inpassen.

Readiness check voor implementatie:

- Scholingsbeleid
- Werkprocessen en systemen (ECD)
- Kwaliteitsbeleid

Gelderland

We ontwikkelen een community die samenwerkt rond VA's:

- Pilots/ Impulsgelden
- Netwerkbijeenkomsten
- Gemeentelijk en regionaal beleid

Landelijk

We sluiten aan bij landelijk onderzoek en beleid en we zorgen dat het geleerde terecht komt in:

- Richtlijnen en methodologie
- Handleidingen voor professionals
- Curricula van opleidingen
- Beïnvloeden jeugdbeleid

3 We onderbouwen en ondersteunen met ONDERZOEK met RKI/Ru/ lectoraat

Effectiviteit

Wat is nodig voor een goede VA?
Wat zijn de effecten op de casus?
Wat zijn de ervaringen van betrokkenen?

Randvoorwaarden

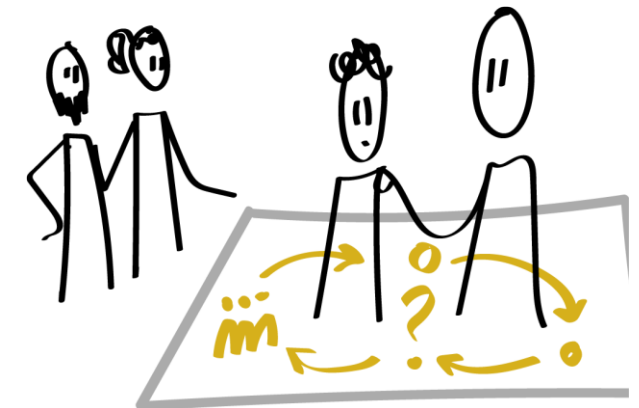
Wat is nodig om goed met de VA te werken?
Voor het gezin en voor de professional.
Voor organisaties, bij gemeenten, in de regio.

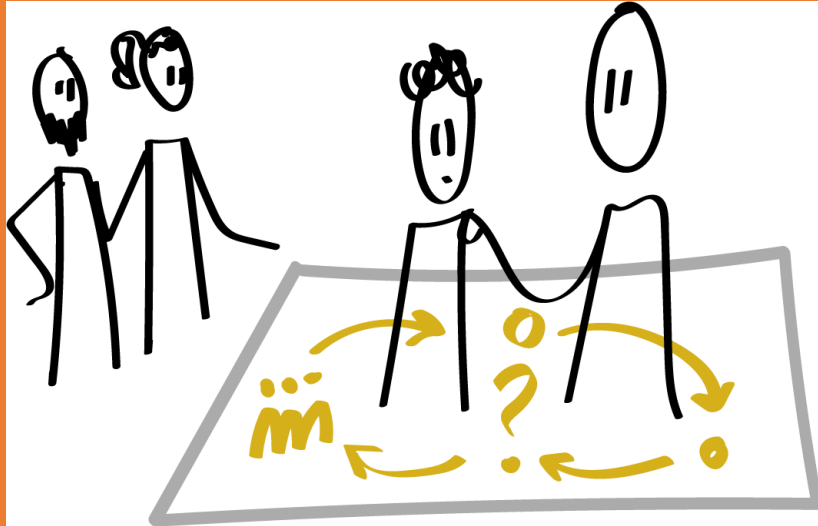
Kwaliteitskader

Ontwikkelen kwaliteitskader en monitoren.
Wat is het effect van scholing & interventie?
Wanneer werkt het wel en wanneer niet?

Alleen trainen is niet
genoeg: wat zijn de
vragen?

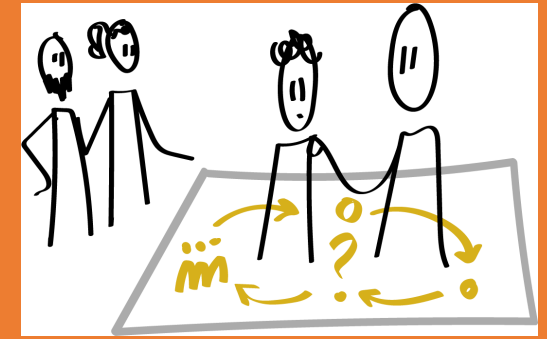

Wat weten we?

- Scholing draagt bij aan meer kennis over de VA en meer benutten hiervan in de praktijk
- Een belemmerende factor bij het benutten van de kennis uit scholing is het onvoldoende implementeren in de werkprocessen van de organisatie (Boone – van den Heuvel & Hilbrink, 2022) [Rapport-Verklarende-Analyse.pdf \(han.nl\)](#)
- Werken met de verklarende analyse vraagt dus meer dan alleen trainen!

Welke vragen zijn er?

1. Vakmanschap

- Over welke competenties moeten de jeugd,- en gezinsprofessionals beschikken om een goede VA te kunnen maken? En de GW-er?
- Wat hebben we al in huis? Wat nog niet? (motivatie en urgentiebesef)

2. Kwaliteit van leren

- Welke eisen stellen we na implementatie aan de onboarding/ inservicetraining van (nieuwe) medewerkers? En welke eisen aan verdiepende trainingen, supervisie en intervisie? Binnen de organisatie, met anderen binnen het netwerk?

3. Randvoorwaarden

- Met wie ben ik op welke momenten van het proces met de VA bezig?
- Hoe moet ons ECD worden ingericht zodat het de VA ondersteunt?
- Wat zijn de randvoorwaarden voor een kwalitatief goede VA?

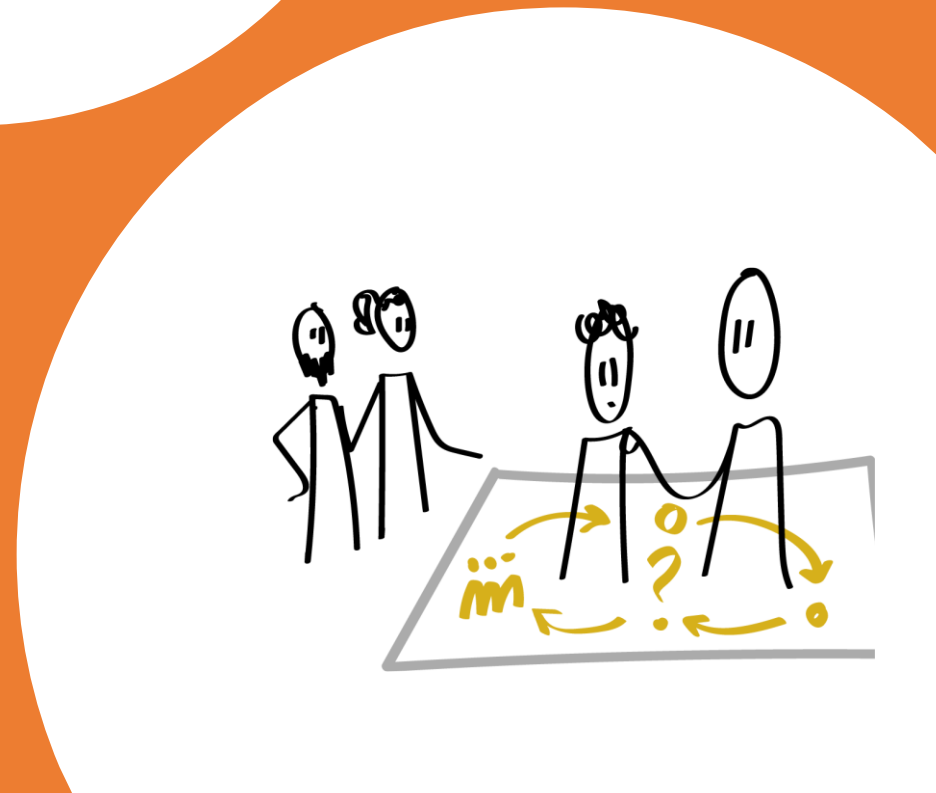
4. Kwaliteitsmonitoring

- Wat is een goed monitoringsinstrument? Welke veldnorm hanteren we?
- En hoe zorg je vervolgens voor continue feedback op de kwaliteit van VA?

5. Borging van vakmanschap

- Hoe borg je de kwaliteit van gemaakte VA?

Implementatie en
borging:
lessons learned

Implementatie tip 1

Als we alles goed hebben gedaan dan....

Wie merkt er wat van?

- opvoeders, jeugdigen
- professionals, leerkrachten
- stakeholders

Wat merken ze?

- welke meetbare indicatoren veranker je in het proces?

Als we alles goed hebben gedaan dan....

Ouders en jeugdigen

- Kunnen ouders en jeugdigen aan de hand van de VA pitchten over wat er aan de hand is en waar ze hulp bij nodig hebben
- Ervaren ze dit proces als een constructieve samenwerking

Professionals

- Maken professionals **V**olledige, **E**conomische, **S**amenhangende en **T**oetsbaar voorspellende verklarende analyses waar logischerwijs de doelen en interventies uit voortvloeien

Organisatieniveau

- Weet elke medewerker welk belang de organisatie vanuit de visie en ambitie hecht aan de VA
- Zijn de criteria helder die binnen de organisatie gelden voor een volledige en zorgvuldige VA
- Wordt de uitwerking gefaciliteerd door het ECD, de overlegcyclus, leiderschap ('enabling context')
- Is de kwaliteit geborgd in de inservice opleiding, 'onboarding' en inter- en supervisie

Regioniveau

- Is vastgelopen casuïstiek beter tussen teams en organisaties te bespreken
- Bevordert de eenheid van taal en werkwijze het regionaal werkgeverschap

Implementatie tip 2

Voornamelijk bottom-up lijkt motiverend maar blijkt verzandend en demotiverend.

“Het heeft bij niemand prioriteit”

“Het wordt niet gefaciliteerd”

Feodale top down aansturing leidt tot passief verzet

“Het waait wel weer over. Dit is de zoveelste hype”

Quadruple aim

het belang van bestuur en management bij implementatie van de verklarende analyse

1. **Betere ervaren kwaliteit van de jeugdhulp.** Er wordt meer zorg op maat geboden. Dat is van belang voor het vertrouwen van jeugdigen en ouders in de jeugdhulp.
2. Het **verbeteren van de (positieve) gezondheid** van jeugdigen. De verklarende analyse bevordert het mobiliseren van informele **steun** en **empowerment** als standaard onderdeel van het plan van aanpak.
3. Het **verlagen van de kosten** van de geboden zorg per jeugdige.
 - a. **Minder inzetten van niet effectieve** zorg. Bespaart veel tijd, geld en energie van jeugdigen, ouders en hulpverleners.
 - b. **minder overleg en herhaling** van procedures door slecht aansluitende zorg. Dat vraagt veel tijd van de beperkte hulpverlenerscapaciteit.
4. Het **aantrekkelijk maken van de jeugdhulp als werkveld voor professionals.**
 - a. Investeren in een gezamenlijk werkmodel en **gezamenlijke taal** bevordert professionele groei en maakt samenwerking bevredigender.
 - b. Het is bovendien een onmisbaar element in het ontwikkelen van **regionaal werkgeverschap.**

Belang van beroepskrachten bij goede implementatie van de verklarende analyse

- Vakbekwaam redeneren is de kern van hun vakmanschap. Zij moeten **zeggenschap** hebben in de **implementatie**.
- Bijvoorbeeld door een ervaren **knelpuntenanalyse**. Voorbeelden van knelpunten:
 - Geen eenheid in visie, taal en afgestemde werkwijzen binnen de keten;
 - Perverse prikkels die VA doen omzeilen. De uitkomst staat al vast;
 - Geen overeenstemming wie de VA maakt, wanneer en hoe breed en diep;
 - Ontbrekende regionale professionele afstemming;
 - Ontbreken enabling context.
- Beroepskrachten moeten **ervaren** dat het management de gesignaleerde knelpunten oppakt

Waar kan het nog meer mis gaan?

“Er is geld voor opleiding.” “Geen idee hoe dit zich tot de andere initiatieven verhoudt.” “We gaan gewoon beginnen.”

In de praktijk is er weinig aandacht voor leiderschap mbt de implementatie in organisaties. Leren wordt tot nu toe vooral als een individuele aangelegenheid en verantwoordelijkheid gezien (Boendemakers, 2023).

Implementatie tip 3

Zorg voor stimulerend leiderschap

- Stel de implementatieopdracht vast, creëer een heldere implementatie-structuur met doelen per fase en tijdspad
- Verantwoordelijkheid: stel een stuurgroep, implementatie-team, projectleider, en adviseurs samen

Stel vast:

- Wie besluit, wanneer, over wat
- Wie adviseert wanneer, over wat
- Hoe en wanneer de eindgebruikers worden betrokken

Implementatie tip 4

- Bied het kader: organisatievisie mbt urgentie
- Communiceer
- Plan de implementatie van cruciale topics
- Leid op via het cascademodel
- Faciliteer de 'enabling' context: bevorderende organisatorische randvoorwaarden. Ontwikkel ondersteunende materialen

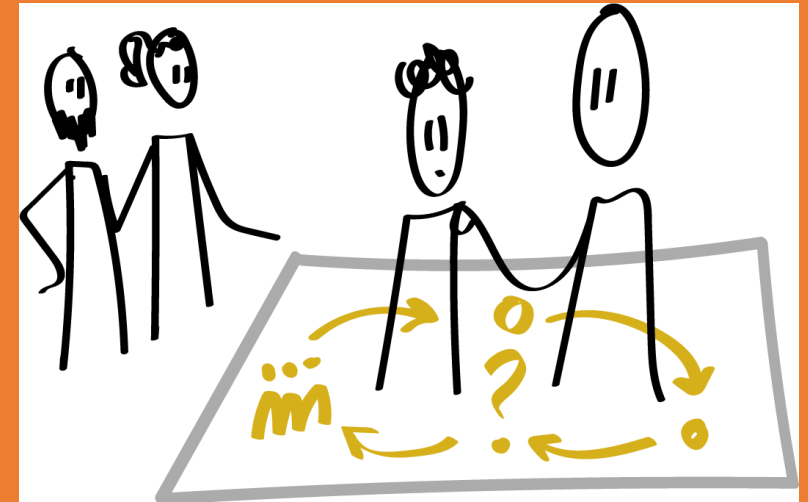
Ontwikkel via PDCA cyclus

- Faseer middels op-een-volgende pilots met concrete doelen
- Evalueer (met professionals & ervaringsdeskundigen) en stel bij. Gebruik een reflectie-instrument

Hoe verder?

Tips voor organisaties die de verklarende analyse willen verankeren in hun praktijk:

- Maak een implementatieplan 'verklarende analyse': de HAN heeft een readiness checklist ontwikkeld: dit delen we op onze site.
- Een plan voor scholing en borging bevat o.a.:
 - ✓ visie statement van de organisatie
 - ✓ ontwikkelplanning mbt de randvoorwaarden
 - ✓ training;
 - ✓ intervisie/supervisietrajecten;
 - ✓ train-de-trainertraject;
 - ✓ monitoring van kwaliteit.

Deels kan dit worden bekostigd door BOEG.

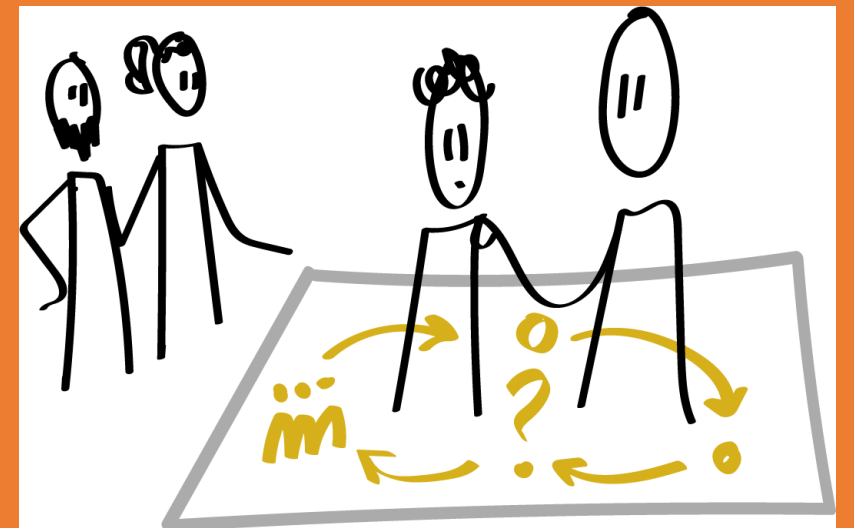
Dit vraagt commitment en investering voor duurzame verankering!

Wat is uw volgende stap?

Opties

1. We willen graag ondersteuning bij het maken van een implementatieplan
2. We hebben een implementatieplan en willen in gesprek met BOEG hoe we ondersteund kunnen worden bij de uitvoering hiervan mbt scholing en monitoring
3. We hebben behoefte aan meer kennis over implementeren. We willen een masterclass volgen.
4. Ik wil op de hoogte blijven van de nieuwste ontwikkelingen mbt de VA

[Aan de slag met het implementatieplan \(office.com\)](https://office.com)

Contactinformatie

Coördinatoren leerfunctie BOEG:

Anita Verstegen
anita.verstegen@han.nl

Joris van Veen
joris.vanveen@han.nl

Volg ons op:
<https://www.linkedin.com/company/netwerk-jeugdhulp-gelderland-leert/>

